

YVIJOS BERNARDINŲ VIENUOLYNŲ ŠV. PETRO IR POVILŲ BAŽNYČIA

Yvijos miestas išsidėstęs greta Yvijos upelio, keleto svarbių kelių sankryžoje. Per Yviją ėjo traktas iš Minsko per Lydą į Gardiną bei kelias iš Naugarduko į Vilnių. Šaltiniuose Yvija minima nuo XV a. I pusės kaip Ldk priklausantis dvaras. 1444 m. Ldk Kazimieras Jogailaitis miestelį paskyrė Petruui Mangirdaičiui. XVI a. pr. Yvija per santuoką atiteko Kiškoms. Kiškos Yvijoje pasistatė didelį dvarą, miestas tapo arionizmo centru, veikė Yvijos akademija. XVII a. Yvija priklausė Oginskiams ir Sapiegomis (Sapiegos savo dalį pardavė Tyzenhauzams), XIX a. – Zamoiskiams.

Yvijos urbanistiniame kraštovaizdyje dominuoja ant kalvos stovintis bernardinų vienuolynas ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčia. Jau XVI a. prekybinių kelių sankryžoje, priešais bažnyčią susiformavo stačiakampio plano turgaus aikštė, kurią supo prekeivių ir amatininkų namai, karčemos.

Yvija XIX a. (Cz. Jankowski. Powiat oszmiański. Cz. 3, 1898)

Yvijos bernardinų vienuolynas (1612) ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (1491-1495, XVIII a. II p.). Gotikinę bažnyčią XV a. pabaigoje fundavo LDK maršalka, Trakų vaivada Petras Mangirdaitis. XV a. pabaigoje įsteigtas ir pranciškonų vienuolynas, pastatyti mediniai vienuolyno pastatai. XVI a. bažnyčia priklausė arijonams, po to kalvinistams. XVII a. pradžioje (1612) Mstislavlio vaivada Mikalojus Kiška grąžino bažnyčią katalikams ir fundavo mūrinius bernardinų vienuolyno pastatus prie bažnyčios. Bažnyčia ir vienuolyno pastatai apgriauti 1656 m. karo su Maskva metu, 1760 m. bažnyčia perstatyta baroko stiliumi, užstatytas naujas dvibokštis fasadas.

Yvijos Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (www.viapol.info)

Šiandien bažnyčios architektūroje matome gotikos ir baroko stiliaus bruožų. Bažnyčia - trinavis, halinis su penkiabriaune gotikine apside, dvibokščiu barokiniu fasadu sakralinis pastatas. Bažnyčios altoriai XVIII a. II pusės.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčios altoriai (Глобус Беларусі)

Bažnyčia - Reformacijos ir kounterreformacijos epochų paminklas, ji priklausė katalikams, arijonims (kitaip dar antitrinitoriams), kalvinistams, ir vėl katalikams.

Yvijos bernardinų vienuolyno pastatai ir bažnyčia. 1918 m. (Lenkijos nacionalinė biblioteka)

Bernardinų vienuolynas, prie kurio veikė mokykla, biblioteka, ligoninė, 1858 m. buvo uždarytas. Dabar vienuolyno pastatai remontuojami. Išliko vakarinis ir rytinis vienuolyno gyvenamieji korpusai. Itin didelė vertybė - išlikęs XVII a. pečius. Katalikų bažnyčia be pertraukų veikia.

Yvijos bernardinų vienuolyno pastatai 2005 m. (*Глобус Беларусі*)

Taip pat žr.:

- м. Іўе // *Radzima.org* (http://www.radzima.org/pub/miesta.php?lang=by&miesta_id1=hriuiuje)
- Ивье // *Глобус Беларусі* (<http://www.globus.tut.by/ive/index.htm>)